

Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
ul. Jagiellońska 2, 98-200 Sieradz
tel./fax 43 822 31 64, 43 822 49 62, 43 822 80 20
www.bpsieradz.pl

Motyw cierpienia w literaturze

Tematyczne zestawienie bibliograficzne w wyborze,
sporządzone w oparciu o zbiory
Biblioteki Pedagogicznej w Sieradzu

Opracowały:
mgr Anna Dąbek
mgr Barbara Krawczyk
Wydział Wspomagania
Placówek Oświatowych

Wybrane utwory, w których występuje motyw cierpienia:

A

ACHMATOWA Anna : Requiem
ALIGHIERI Dante: Boska Komedia
ANDERSEN Hans Christian : Dziewczynka z zapalkami
ANDRZEJEWSKI : Ciemności kryją ziemię
ANDRZEJEWSKI J. : Bramy raju
ANTONINE DE SAINT-EXUPERY : Mały Książę

B

BACZYŃSKI Krzysztof Kamil : Elegia o.(chłopcu polskim)
BALZAK Honoriusz : Ojciec Goriot
BEDIER J. (oprac.) : Dzieje Tristana i Izoldy
BIAŁOSZEWSKI Miron : Pamiętnik z powstania warszawskiego
BIBLIA
BOCCACCIO Giovanni : Dekameron - "Sokół"
BOROWSKI Tadeusz : Opowiadania
BRONIEWSKI Władysław : Anka
BRONTË Emily : Wichrowe Wzgórza
BUŁHAKOW Michaił : Mistrz i Małgorzata
BURNETT Frances Hodgson : Tajemniczy ogród
BYRON George Gordon : Giaur

C

CAMUS Albert : Dżuma
CAMUS Albert : Mit Syzyfa
CONRAD Joseph : Tajfun
CORNEILLE Pierre : Cyd
CZECHOW Antoni : Człowiek w futerale
CZECHOW Antoni : Śmierć urzędnika

CZECHOW Antoni : Trzy siostry

CZECHOWICZ Józef : hildur, baldur i czas

DĄBROWSKA Maria : Noce i dnie

D

DICKENS Karol : Opowieść wigilijna
DZIEJE Tristana i Izoldy

F

FLAUBERT Gustaw : Pani Bovary

G

GAŁCZYŃSKI Konstanty Ildefons : Niobe
GAŁCZYŃSKI Konstanty Ildefons : Żołnierz polski"
GENET Jean : Ceremonie żałobne
GOETHE Johann Wolfgang : Cierpienia młodego Wertera"
GOMBROWICZ Witold : Ferdydurke

H

HEMINGWAY Ernest : Stary człowiek i morze
HEMINGWAY Ernest : Stary człowiek przy moście
HERBERT Zbigniew : Apollo i Marsjasz
HERBERT Zbigniew : Pan Cogito o cierpieniu
HERLING-GRUDZIŃSKI Gustaw : Inny świat
HERLING-GRUDZIŃSKI Gustaw : Wieża
HOMER : Iliada

I

IBSEN Henryk : Dzika kaczka
IWASZKIEWICZ Jarosław : Brzezina

K

KAMIŃSKI Aleksander : Kamienie na szaniec
KASPROWICZ Jan : Dies irae, Święty Boże, Święty Mocny.
KASPROWICZ Jan : Hymn świętego Franciszka z Asyżu"
KOCHANOWSKI Jan : Treny
KONOPNICKA Maria : Dym
KONOPNICKA Maria : Mendel Gdański
KRALL Hanna : Zdążyć prze Panem Bogiem
KRASIŃSKI Zygmunt : Irydion
KRASIŃSKI Zygmunt : Nie-Boska komedia
KRUCZKOWSKI Leon : Niemcy
KWIATKI świętego Franciszka

L

LAMENT świętokrzyski (Posłuchajcie, bracia miła)
LEGENDA o świętym Aleksym

M

MANN Tomasz : Tonio Kröger
MICKIEWICZ Adam : Dziady cz. II
MICKIEWICZ Adam : Dziady cz. III
MICKIEWICZ Adam : Konrad Wallenrod
MICKIEWICZ Adam : Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego
MICKIEWICZ Adam : Pan Tadeusz
MICKIEWICZ Adam : Romantyczność
MICKIEWICZ Adam : Sonety krymskie
MICKIEWICZ Adam ; Dziady cz. IV
MIŁOSZ Czesław : Ballada

MITOLOGIA

MOCZARSKI Kazimierz : Rozmowy z katem

MORSZTYN Jan Andrzej : Cuda miłości

MORSZTYN Jan Andrzej : Do trupa

MORSZTYN Zbigniew : Emblemy

N

NAŁKOWSKA Zofia : Medaliony
NORWID Cyprian Kamil : Moja piosnka

O

ORZESZKOWA Eliza : Nad Niemnem
ORZESZKOWA Eliza : Dobra pani

P

PETRARCA Francesco : Sonety do Laury
PIEŚŃ o Rolandzie
PIEŚŃ o św. Dorocie męczennicy
POEZJA Haliny Poświatowskiej
PRUS Bolesław : Anielka
PRUS Bolesław : Lalka
PRUS Bolesław : Placówka
PRZERWA-TETMAJER Kazimierz : Hymn do Nirwany

R

RACINE J. : Fedra
REYMONT Władysław Stanisław : Chłopi
RÓŻEWICZ Tadeusz : Drewno
RÓŻEWICZ Tadeusz : Kartoteka
RÓŻEWICZ Tadeusz : Warkoczyk

S

SCHILLER Friedrich : Zbójcy
SIENKIEWICZ Henryk : Janko Muzykant
SIENKIEWICZ Henryk : Krzyżacy"
SIENKIEWICZ Henryk : Latarnik
SIENKIEWICZ Henryk : Ogniem i mieczem
SIENKIEWICZ Henryk : Pan Wołodyjowski
SIENKIEWICZ Henryk : Potop
SIENKIEWICZ Henryk : Quo vadis
SIENKIEWICZ Henryk : Z pamiętnika
poznńskiego nauczyciela
SKARGA umierającego
SŁOWACKI Juliusz : Balladyna
SŁOWACKI Juliusz : Beatrix Cenci
SŁOWACKI Juliusz : Do Matki
SŁOWACKI Juliusz : Holsztyński
SŁOWACKI Juliusz : Hymn (*Smutno mi Boże.*)
SŁOWACKI Juliusz : Kordian
SŁOWACKI Juliusz : Rozłączenie
SŁOWACKI Juliusz : Testament mój
SOFOKLES : Antygona
STAFF Leopold : Deszcz jesienny
STAFF Leopold : Przedśpiew
STEINBECK John : Na wschód od Edenu
STRYJKOWSKI Julian : Tommaso del Cavaliere

SZEKSPIR Wiliam : Hamlet
SZEKSPIR Wiliam : Król Lear
SZEKSPIR Wiliam : Makbet
SZEKSPIR Wiliam : Romeo i Julia
SZYMBORSKA Wisława : Kot w pustym
mieszkanu

T

TOKARCZUK Olga : E.E.
TURGIENIEW I.S. "Dziennik zbędnego człowieka"
TUWIM Julian : Piotr Płaksie

W

WAŃKOWICZ Melchior : Szkice spod Monte
Cassino
WERGILIUSZ : Eneida
WILDE Oscar : Portret Doriana Graya
WILDE Oscar : Teleny
WYSPIAŃSKI Stanisław : Noc listopadowa
WYSPIAŃSKI Stanisław : Warszawianka

Ż

ŻEROMSKI Stanisław : Ludzie bezdomni
ŻEROMSKI Stanisław : Siłaczka

Bibliografia przedmiotowa

Zbiory zwarte

1. Cierpienie, śmierć, dalsze życie : pisma wybrane / Max Scheler ; przeł. [z niem.], wstępem i przypisami opatrzył Adam Węgrzecki.- Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1994.
ISBN 83-01-11269-7
Wypożyczalnia Pajęczno: sygn. 18491; 18200;
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 95087;
2. Człowiek i cierpienie w poezji polskiego baroku / Danuta Künstler-Langner.- Toruń : Wydaw. Uniwersytetu M. Kopernika, 2000.
ISBN 83-231-1227-4

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 108219;

3. Człowiek, jego ból, cierpienie i prawo do szczęścia : II Krajowa Konferencja Lekarzy i Humanistów Gdańsk, 11-12 grudnia 1978 / [kol. red. Bogusław Cygler et al.] ; Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej.- Gdańsk : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1980.

Sygnatura: 19983

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 19983;

4. Dojrzewając przez ból i cierpienie / Cornelius J. Van der Poel ; tł. [z ang.] Piotr Żak.- Kielce : "Jedność", 1999.

ISBN 83-7224-195-3

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 107888;

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 39069;

5. Doświadczenie żałoby / Helen Alexander ; przeł. Katarzyna i Piotr Wierzechosławscy.- [Wyd. 2].- Poznań : Wydawnictwo Polskiej Prowincji Dominikanów W drodze, 2013.

ISBN 978-83-7033-890-9

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 119420;

6. Down i zespół wątpliwości : studium z socjologii cierpienia / Elżbieta Zakrzewska-Manterys.- Warszawa : "Semper", 1995.

ISBN 83-85810-81-1

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 106458;

7. Dzieci wobec cierpienia : jak rozmawiać z dziećmi o cierpieniu / Ralph Sauer ; przeł. [z niem.] Stanisław Szczyrbowski.- Warszawa : "Pax", 1993.

ISBN 83-211-1403-2

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 25569;

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 95310 - 95311;

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 35839;

7. Kultura jako źródła cierpienia / Zygmunt Freud ; tł. [z niem.] Jerzy Prokopiuk.- Warszawa : "KR", 1992.

ISBN 83-900683-0-3

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 91952;

8. Powrót nadziei / Catherine M. Sanders ; przeł. [z ang.] Elżbieta Knoll.- Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 1996.

ISBN 83-85416-54-4

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 26769;

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 111521; 99259;

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 40051;

9. Pożegnanie miłości : jak przetrwać stratę ukochanej osoby / Nancy O'Connor ; [przekł. z ang. Małgorzata Duchńska].- Warszawa : Jacek Santorski & CO Agencja Wydawnicza, 1994.

ISBN 83-85386-67-X

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 95693;

10. Przemijanie w kulturach : obyczaje żałobne, pocieszenie i wsparcie / pod red. Colina Murraya Parkesa, Pittu Launganiego, Billa Younga ; [tł. Karolina Ciekot-Roczon].- Wrocław : "Astrum", 2001.

ISBN 83-7249-011-2

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 113658;

11. Pytania i odpowiedzi na temat śmierci i umierania : odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dotyczące śmierci / Elisabeth Kübler-Ross ; przeł. [z ang.] Katarzyna Sobiepanek-Szczęsna.- Warszawa : MT Biznes, cop. 2010.
ISBN 978-83-61732-50-1
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117171;
12. Radość i cierpienie : fenomenologia rozwoju człowieka / pod red. Haliny Romanowskiej-Łakomy.- Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2000.
ISBN 83-88343-45-9
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 107193;
13. Sens cierpienia : lecząca konfrontacja z własną duszą / J. Konrad Stettbacher ; z przedmową Alice Miller ; [przekł. z niem. Jadwiga Hockuba].- Warszawa : Jacek Santorski & CO Agencja Wydawnicza, 1993.
ISBN 83-85386-46-7
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 95909;
14. Skąd to zło? / David Self ; przeł. Małgorzata Ratajczak.- Poznań : "W Drodze", 2000.
ISBN 83-7033-238-2
Wypożyczalnia Łask: sygn. 27226;
15. Śmierć oczami dziecka : jak pomagać w żałobie? / Marie-Madeleine de Kergorlay-Soubrier ; przedm. Patrick Poirre d'Arvor ; przeł. [z fr.] Justyna Polony-Poluk.- Kraków : Wydawnictwo Salwator, cop. 2012.
ISBN 978-83-7580-251-1
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117901;
16. W mroku depresji / Krzysztof Grzywocz.- Kraków : Wydawnictwo Salwator, cop. 2012.
ISBN 978-83-7580-252-8
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117902;
17. Zrozumieć utratę : magna quaestio w obliczu żałoby / Zygmunt Pucko.- Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2011.
ISBN 978-83-233-3118-6
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 120193;
Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 44075;
18. Żałoba w rodzinie / Martin Herbert ; przeł. [z ang.] Monika Gajdzińska.- Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2005.
ISBN 83-60083-24-X
Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 116331;
19. Żółty zeszyt : ostatnie rozmowy św. Teresy od Dzieciątka Jezus / zebrane przez Matkę Agnieszkę od Jezusa ; przeł. [z fr.] Ewa Szwarzenberg-Czerny i Jan Dobraczyński.- [Wyd. 3].- Warszawa : "Pax", 1988.
ISBN 83-211-0970-5
Wypożyczalnia Pajęczno: sygn. 16905;
20. Życ, kochać, uzdrawiać / Bernie Siegel ; przeł. [z ang.] Krystyna Górka.- Warszawa : "Czytelnik", 1996.
ISBN 83-07-02497-9

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 32316;

21. Artykuły z czasopism

1. ATRAMENTOWY dar Meggie drogą ku (nie)szczęściu / Iwona Cierkosz W: Guliwer. - 2013, nr 2, s. 26-32.
2. CIERPIENIA młodego Wertera : opowieść o powrocie / Barbara Gronek // Język Polski w Liceum. - 2006/2007, nr 4, s. 53-63.
3. DICKENS i cierpienie dziecka / Piotr Ruszkowski W: Guliwer. - 2013, nr 2, s. 23-26.
4. JOSEPH Roth: Hiob : powieść o człowieku prostym : (literacki kontekst motywu Hiobowego cierpienia) / Anna Tumidajewicz // Język Polski w Liceum. - 2002/2003, nr 3, s. 78 - 81.
5. "MOŻE kryje się przed nami, może cierpi skrycie?" / Hanna Diduszko W: Guliwer. - 2013, nr 2, s. 9-16.
6. NOSOROŻEC, królik i dudek, czyli "cierpienie" w bajkach Leszka Kołakowskiego / Adrian Szary W: Guliwer. - 2013, nr 2, s. 5-9.
7. O CIERPIENIU : od słowa do motywu / Małgorzata Karwatowska, Wioletta Pietruszka // Język Polski w Gimnazjum. - 2008/2009, nr 3, s.36-51.
8. ORZESZKOWA, Kamiński i Staff o jesiennej melancholii / Małgorzata Imperowicz-Jurczak // Polonistyka. - [R.] 68, nr 4 (2014), s. 39-42.
9. "PEDAGOGIKA cierpienia" Jana Pawła II / Dorota Luber. - Bibliogr. - Streszcz. ang. // Nauczyciel i Szkoła. - 2007, nr 3/4, s. 67-79.
10. REPORTAŻ metafizyczny, czyli Wojciech Tochman o tajemnicy cierpienia / Krzysztof Koc // Polonistyka. - [R.] 61, nr 7 (2008), s. 46-52.
Analiza reportażu "Mojżeszowy krzak" Wojciecha Tochmana.
11. RZECZĄ ludzką jest kochać i ludzką też przebaczać (Lalki z Getta) / Danuta Bula W: Guliwer. - 2014, nr 2, s. 52-53.
12. SENS cierpienia / Zdzisław Jan Ryn // Charaktery. - 2004, nr 4, s. 61-63.
13. UKOJENIE w fantazji : o cierpieniu w książkach Astrid Lindgren / Hanna Dymel-Trzebiatowska W: Guliwer. - 2013, nr 2, s. 17-23.
14. ZROZUMIEĆ Wertera / Teodozja Świdarska // Język Polski w Liceum. - 2006/2007, nr 4, s. 64-73.